

**БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства**

Анатацыя да дыпломнай работы

**“ЛІНГВІСТЫЧНЫЯ АСПЕКТЫ ПЕРАКЛАДУ СУБТЫТРАЎ
З ЧЭШСКОЙ МОВЫ НА БЕЛАРУСКУЮ”**

Рудэнка Лінда Уладзіміраўна

спецыяльнасць “Славянская (чэшская і беларуская) філалогія”

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук
дацэнт Калюта Аляксандр Михайлавіч

Мінск, 2019

РЕФЕРАТ

Объем дипломной работы – 58 страниц.

Ключевые слова: ПЕРЕВОД, ЛИНГВИСТИКА, СУБТИТРЫ, ЧЕШСКИЙ ЯЗЫК, БЕЛОРУССКИЙ ЯЗЫК, ДОКУМЕНТАЛЬНОЕ КИНО, ТЕКСТ, КИНОФЕСТИВАЛЬ.

Предмет исследования – лингвистические аспекты перевода субтитров с чешского языка на белорусский.

Объекты исследования – переводы субтитров с чешского языка на белорусский следующих фильмов: «Отсутствие взаимности в уязвимости, потерях и рисках», реж. Адела Комрзи; «Последняя смена Томаша Гисема», реж. Йиндржих Андрш; «Прага глазами иностранцев», реж. Дарья Кошечева; «Будет ли мир помнить твоё имя?» реж. Мари-Магдалена Кохова.

Актуальность данной работы обусловлена растущей потребностью в переводе фильмов с помощью субтитров. В первую очередь, для представления на международных кинофестивалях. То, каким образом на сегодняшний день осуществляется перевод, особенно с близкородственных языков, и каким образом он зависит от формы (игровой или документальной) кинофильма, представляется важным предметом для академического исследования.

В ходе проведения дипломного исследования была определена роль переводчика в процессе перевода субтитров, обозначены общие и частные проблемы современного переводоведения, было предложено рассматривать субтитр как элемент кинодиалога и выделять его подвид в общей классификации переводов в зависимости от формата переводимого кинофильма. Также обозначены лингвистические операции, наиболее часто используемые переводчиком, основные проблемы перевода субтитров, ограничения и возможности при переводе субтитров с близкородственных языков. Обозначена проблема отсутствия в белорусскоязычном переводческом сообществе рекомендаций и по осуществлению перевода субтитров и связанные с этим последствия для потребителя информации в кино.

Для написания дипломной работы были использованы аналитический метод и метод интроспекции. При написании заключения к работе автор обращался к логическому методу. Для характеристики изученного и проанализированного материала был использован метод описания и сопоставления.

Автор дипломной работы подтверждает, что использованные теоретические источники и иные материалы сопровождаются ссылками на их авторов.

РЭФЕРАТ

Аб'ём дыпломнай работы – 58 старонак.

Ключавыя словы: ПЕРАКЛАД, ЛІНГВІСТЫКА, СУБТЫТРЫ, ЧЭШСКАЯ МОВА, БЕЛАРУСКАЯ МОВА, ДАКУМЕНТАЛЬНАЕ КІНО, ТЭКСТ, КІНАФЕСТЫВАЛЬ.

Прадмет даследавання – лінгвістычныя асаблівасці перакладу субтытраў з чэшскай мовы на беларускую.

Аб'екты даследавання – пераклады субтытраў з чэшскай на беларускую мову наступных фільмаў: «Адсутнасць узаемнасці ў слабасці, стратах і рызыках», рэж. Адэла Комрзі; «Апошняя змена Томаша Гісема», рэж. Ёіндржих Андрш; «Прага вачыма іншаземцаў», рэж. Дар'я Кашчэева; «Ці будзе свет памятаць тваё імя?», рэж. Мары-Магдалена Кохава.

Актуальнасць дадзенай работы абумоўлена вялікай запатрабаванасцю ў перакладзе фільмаў з дапамогай субтытраў. У першую чаргу, для прадстаўлення на міжнародных кінафестывалях. Тое, якім чынам на сённяшні дзень ажыццяўляецца пераклад, асабліва з блізкароднасных моў, і якім чынам ён залежыць ад формы (ігравой або дакументальнай) кінафільма, уяўляецца важным прадметам для акадэмічнага даследавання.

У ходзе правядзення дыпломнага даследавання была вызначана роля перакладчыка ў працэсе перакладу субтытраў, пазначаныя агульныя і асобныя праблемы сучаснага перакладазнаўства, было прапанавана разглядаць субтытр як элемент кінадыялогу і вылучаць яго падвід ў агульнай класіфікацыі перакладаў у залежнасці ад фармату перакладанага кінафільма. Таксама пазначаныя лінгвістычныя аперацыі, якія найбольш часта выкарыстоўваюцца перакладчыкам, асноўныя праблемы перакладу субтытраў, абмежаванні і магчымасці пры перакладзе субтытраў з блізкароднасных моў. Пазначаная праблема адсутнасці ў беларускамоўнай перакладніцкай супольнасці рэкамендацый і па ажыццяўленні перакладу субтытраў і звязаныя з гэтым наступствы для спажыўца інфармацыі ў кіно.

Для напісання дыпломнай работы былі выкарыстаныя аналітычны метады і метады інтраспекцыі. Пры напісанні заключэння да працы аўтар звяртаўся да лагічнага метаду. Для характарыстыкі вывучанага і прааналізаванага матэрыялу быў выкарыстаны метады апісання і супастаўлення.

Аўтар дыпломнай працы пацвярджае, што выкарыстаныя тэарэтычныя крыніцы і іншыя матэрыялы суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

SUMMARY

Volume of a senior thesis – 58 pages.

Key words: TRANSLATION, LINGUISTICS, SUBTITLES, CZECH, BELARUSIAN, DOCUMENTARY, TEXT FILM FESTIVAL.

The subject of research is linguistic aspects of subtitles translation from Czech into Belarusian.

Objects of research are subtitles translations from Czech into Belarusian of the following films: “An Absence of Reciprocity in Vulnerability, Losses and Risks”, dir. by Adéla Komrží; “The Last Shift of Thomas Hisem”, dir. by Jindřich Andrš; “Prague. A foreigners’ perspective”, dir. by Daria Kashcheeva; “Will the world remember your name?” dir. by Marie-Magdalena Kochová

The actuality of this thesis’ topic is determined by the the growing need to translate films using subtitles. Primarily for screenings at international film festivals. The way in which translation is carried out today, especially from closely related languages, and how it depends on the form (fiction or documentary) of the film, is an important subject for academic research.

During diploma study, the role of the translator in the subtitles translation was determined, general and particular problems of modern translation Studies were identified, it was proposed to consider the subtitle as an element of the film dialogue and to distinguish its subspecies in the general classification of translations depending on the format of the translated film. The most frequently used by the translator linguistic operations as well as main problems, limitations and opportunities of subtitles translation from closely related languages are also indicated. The problem of the lack of recommendations in the Belarusian-speaking translation community and the implementation of the subtitles translation and the related consequences for the consumer of information in the film was specified.

The diploma work is written in analytical and introspection methods. When begin to write conclusion, author uses the logical method. Methods of description and comparison were used to characterize the studied and analyzed material.

The author’s work testifies the all used theoretical source and others materials are accompanied by references to their authors